

РЕШЕНИЕ

№ 27292

гр. София, 16.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 21.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **7437** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Образувано е по жалба на адв. А. К., като пълномощник на Д. Д. Н. от [населено място], срещу ОТКАЗ обективиран в Писмо с рег. №1627/10.05.2024г. на изпълнителния директор на „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД, по Заявление за достъп до обществена информация с вх. №ВХ-ЗДОИ-11/26.04.2024г.

В жалбата се твърди, че изложението в постановения отказ е хаотично, неясно и необосновано. Жалбоподателката намира за неотнормено разсъждението, че информацията която се търси следва да е съществуваща. Поддържа, че е нормативно задължение на ответника да създава и съхранява поисканата със Заявлението информация, съгласно приложими норми на Закона за здравето (ЗЗдр.) – чл.64, ал.1, т., т.2, 4 и 5 и ал.3. На това основание смята, че ответникът разполага с исканата информация и процесният отказ не съдържа разумни доводи за ограничаване на достъпа до нея. Изтъква, че в случая не е искан достъп до лични данни. Моли съда да отмени Отказа, обективиран в Писмо с рег. №1627/10.05.2024г. и да осъди ответника да предостави търсената информация при спазване на указанията по тълкуването и прилагането на закона. Не претендира за разноски.

Ответникът – ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР на „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител адв. В. Й. поддържа, че оспорваният отказ за предоставяне на достъп до търсената информация е

законосъобразен и не са налице сочените основания за отмяна. Твърди, че в случая се иска информация относно здравословното състояние на група хора, което според него попада в обхвата на определението за лични данни. Моли съда да отхвърли жалбата като неоснователна и да осъди жалбоподателката за разноски съгласно представения списък.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно между страните и е общоизвестно обстоятелството, че Д. Д. е журналист от вестник „Сега“. В това си качество, на 26.04.2024г. жалбоподателката е сезирала изпълнителния директор на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД (АЕЦ) с искане да ѝ бъде предоставена по електронен път, на посочения електронен адрес, следната информация:

- 1) Колко работници и служители на АЕЦ са получили медицинско заключение „негоден“ за работа в среда с йонизиращи лъчения от началото на 2019г. до настоящия момент?
- 2) Колко работници и служители на АЕЦ са получили медицинско заключение „годен“ за работа в среда с йонизиращи лъчения от началото на 2019г. до настоящия момент?
- 3) Кой извършва медицинско наблюдение на работещите в новосъздаденото структурно звено по чл.64, ал.3, изр. 2^{po} ЗЗдр.?

С процесното Писмо с рег. №1627/10.05.2024г. изпълнителният директор на АЕЦ по същество е отказал предоставянето на достъп до търсената информация. Според мотивите на административния акт законът – чл.2 ЗДОИ, установява изискване търсената обществена информация да е обективизирана на материален носител, включително съхранена като документ, звукозапис или видеозапис и да е събирана или създадена от организация от общественния сектор, а производството по ЗДОИ не е за задаване на въпроси и освен това достъпът до лични данни е извън приложното поле на ЗДОИ. Въз основа на тези съждения административният орган е приел, че поисканата от Д. информация не попада в обхвата на закона. Допълнено е, че осъществяването на правото на достъп до обществена информация, съгласно чл.5 ЗДОИ, не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на други лица, както и срещу националната сигурност, обществения ред, здравето на гражданите и морала.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Подадена е от лице с правен интерес срещу административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл.40, ал.1 ЗДОИ.

От приетите по делото писмени доказателства се установява, че оспорваното Писмо е било доставено на жалбоподателката на 10.05.2024г. на посочения в Заявлението за достъп електронен адрес. Не е спорно обстоятелството, че жалбата срещу административния акт е била подадена по пощата на 10.07.2024г., което обстоятелство се установява и от пощенското клеймо (R PS1142 00ADAC Y). При това и на основание чл.140, ал.1 АПК съдът приема, че жалбата е в срок. Съгласно тази разпоредба, когато в административния акт или в съобщението за неговото издаване не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба,

съответният срок за обжалване по този дял се удължава на два месеца. Видно от оспорваното Писмо, същото не съдържа указания пред кой орган и в какъв срок може да бъде обжалван процесният отказ за предоставяне на обществена информация.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените в жалбата оплаквания и извърши проверка на административния акт на всички основания за законосъобразност, съдът обосновава извод, че спорният отказ за предоставяне на достъп до информация е постановен в противоречие с материалноправните норми и с целта на закона.

Отказът е издаден от компетентен орган – изпълнителният директор на АЕЦ, като представляващ дружеството, на основание чл.31, ал.1 от Устава на ЕАД.

АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД е задължен субект по смисъла на ЗДОИ. Според приложимата норма на чл.3, ал.2, т.1, законът се прилага за достъп до обществена информация, която се създава и съхранява от публичноправни субекти, различни от тези по ал.1, включително от публичноправните организации. Според легалното определение, дадено в §1, т.4 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗДОИ, „публичноправна организация“ е юридическо лице за което е изпълнено поне едно от изброените условия: повече от половината от приходите му за предходната бюджетна година се финансират от държавния бюджет, от бюджетите на държавното обществено осигуряване или на Националната здравноосигурителна каса, от общинските бюджети или от възложители по чл.5, ал.2, т.1 – т.14 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) или повече от половината от членовете на неговия управителен или контролен орган се определят от възложители по чл.5, ал.2, т.1 – т.14 ЗОП или е обект на управленски контрол от страна на възложители по чл.5, ал.2, т.1 – т.14 ЗОП или над 50 на сто от капитала е собственост на държавата, община или на друга публичноправна организация. Не е спорно, че едноличен собственик на капитала на АЕЦ е „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ), който от своя страна е 100 % собственост на българската държава, управлявана от министъра на енергетиката (чл.19, ал.1 от Устава на дружеството). Атомната електроцентраля „К.“ представлява специализирано звено с предмет на дейност – използване на ядрената енергия за производство на електрическа и топлинна енергия, която дейност извършва при наличието на валидни лицензи, реализира внос и износ на отработено ядрено гориво, осъществява инвестиционна дейност във връзка с дейността на дружеството. Така очертанният предмет на дейност и собствеността на дружеството го определя като специфичен правен субект с белезите на публичноправна организация по смисъла на §1, т.4, б. „г“ ДР на ЗДОИ.

Според определението, дадено в чл.2, ал.1 ЗДОИ, обществена е всяка информация свързана с обществения живот в РБългария, която дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона лица. По своя характер обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна. По смисъла на ЗДОИ официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия (чл.10 ЗДОИ), а служебна е тази, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации (чл.11 ЗДОИ).

Нормата на чл.4, ал.1 ЗДОИ определя, че законът се прилага тогава, когато в друг закон не е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване

на информацията. В случая не се установява от данните по делото да е налице друг специален ред за достъп до исканата информация, изключващ приложимостта на нормите на ЗДОИ.

За да е обществена информацията по смисъла на чл.2, ал.1 ЗДОИ, следва да са осъществени двете визирани в нормата кумулативни предпоставки: информацията да е свързана с обществения живот в страната и едновременно с това да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. В ЗДОИ не се съдържа легално определение на понятието обществен живот, но то е с достатъчно ясно съдържание - животът на обществото като група хора. С оглед на това всяка информация, която е свързана с живота на обществото има характер на обществена информация. Осъществяването на втората предпоставка е обвързано с правомощията и дейността на съответния публичен орган, защото само тогава информацията би могла да удовлетвори установената от закона специална цел. Основанията за ограничаване на достъпа до служебна обществена информация са изрично и изчерпателно посочени в чл.13, ал.2 ЗДОИ. Във всеки случай при наличие на надделяващ обществен интерес достъпът до служебна обществена информация не може да бъде ограничаван (чл.13, ал.4).

В случая несъмнено информацията, която се търси – относно медицинското наблюдение на лица, които работят с източници на йонизиращи лъчения, включително оценката на медицинската им пригодност да изпълняват конкретни професионални задължения, е общественозначимо и има за цел да осигури сигурността и безопасността на гражданите при спазване на принципите и изискванията за радиационна защита, има характер на служебна обществена информация по смисъла на чл.11, вр. с чл.2 ЗДОИ – касае се за информация, свързана с обществения живот в РБългария, която дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по ЗДОИ субекти. Съгласно чл.64, ал.2, т.2 ЗЗдр. защитата от въздействието на йонизиращи лъчения включва медицинско наблюдение на лицата, които работят с източници на йонизиращи лъчения, включително оценка на медицинската им пригодност да изпълняват конкретни професионални задължения. Медицинското наблюдение на лицата, които работят с източници на йонизиращи лъчения, включително оценката на медицинската им пригодност да изпълняват конкретни професионални задължения, се осъществява от лекари от Националния център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ) и от лечебните заведения, които отговарят на изискванията, посочени в наредбата по чл.65, ал.1, т.4 ЗЗдр.. Медицинското наблюдение на лицата, допускани до работа в ядрени централи, се осъществява от наети правоспособни лекари с придобита специалност съгласно приложение №3 към наредбата по чл.65, ал.1, т.4 ЗЗдр. и медицински специалисти, организирани в структурно звено в централата. АЕЦ „К.“ е единствената атомна централа в България и е най-големият производител на електрическа енергия в страната, като обезпечава повече от една трета от националното годишно електропроизводство. Същата, като работодател (и във връзка с изпълнение на горепосочените нормативни задължения), следва да създава, съответно да съхранява исканата информация. За достъп на работодателя до данните, относно медицинското заключение за годност, следва от разписаното в чл.12, т.2 от Наредба №28/09.09.2005г. за условията и реда за регистрация, обработка и съхраняване на данните, съдържащи се в регистъра на лицата, които работят или са работили в среда на йонизиращи лъчения (Наредба №28/2005г.).

Конкретните правила за осъществяване на медицинското наблюдение са част от здравните норми и изискванията за работа в среда на йонизиращи лъчения и се определят в Наредба №11/22.102018г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения (Наредба №11/2018г.). Според разпоредбата на чл.2 от Наредба №11/2018г. лицата, които работят в среда на йонизиращи лъчения, подлежат на задължително медицинско наблюдение с оглед предотвратяване на детерминистични ефекти и намаляване вероятността от възникване на стохастични ефекти до ниво, което е практически възможно и приемливо от гледна точка на радиационната защита. От чл.5, ал.1, ал.2 и ал.7 на Наредба №11/2018г., става ясно, че медицинското наблюдение на работещите в среда на йонизиращи лъчения се извършва от лекари от НЦРРЗ или от лечебни заведения, които отговорят на изискванията по чл.5, ал.2, т.1 и т.2, като медицинското наблюдение на лицата, допускани до работа в ядрени централи, се осъществява от наети правоспособни лекари с придобита специалност съгласно приложение №3 към Наредба №11/2018г. и медицински специалисти, организирани в структурно звено в централата. Медицинското наблюдение на лицата, които работят в среда на йонизиращи лъчения, приключва със заключение, с което се определя медицинската пригодност на лицето да изпълнява конкретни професионални задължения в среда на йонизиращи лъчения, което може да бъде: годен, годен при определени условия или непригоден. Заключение се издава от лекар с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“, работещ в НЦРРЗ, съответно в лечебно заведение по чл. 5, ал. 2 или в структурно звено по чл.64, ал.3, изр. 2^{по} ЗЗдр., по образец съгласно приложение №1 (чл.6, ал.1 и ал.2 от Наредба №11/2018г.). Именно това е информацията, която се търси от жалбоподателката, относно първата и третата категория заключения за медицинска пригодност, в първите два въпроса от Заявлението за достъп. Искане се посочване единствено на броя на работниците и служителите на АЕЦ, получили медицинско заключение „годен“, съответно „негоден“ за определен период от време, а не за посочване на лични данни, касаещи съответното лице. Нелогично е разсъждението на ответника, че чрез посочване броя на лицата може да се стигне до тяхното идентифициране и получаване на информация за здравословното им състояние.

Третият въпрос от Заявление с вх. №ВХ-ЗДОИ-11/26.04.2024г. касае получаване на информация, свързана с промени в законовата уредба, въведени с §88 и §89 от Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници, обнародвани в ДВ, брой: 86, от дата 13.10.2023 г. Според чл.16а от Закона за безопасното използване на ядрена енергия (нов - ДВ, бр.86/ 2023г., в сила от 13.10.2023г.) лицата, които експлоатират ядрени централи осъществяват медицинско наблюдение на допускани до работа лица чрез наети правоспособни лекари с придобита специалност съгласно приложение №3 към наредбата по чл.65, ал.1, т.4 ЗЗдр. и медицински специалисти, организирани в собствено структурно звено в централата. Аналогично е и съдържанието на чл.64, ал.3 ЗЗдр. в новосъздаденото изречение второ. При спазване на посочените разпоредби, работодателят, в случая АЕЦ „К.“, следва чрез наети правоспособни лекари с придобита специалност съгласно приложение №3 към Наредба №11/2018г. и медицински специалисти, организирани в собствено структурно звено в централата, да извършват медицински дейности и да издават заключение за медицинската пригодност на работници и служители да работят в нея. Искане се достъп не до информация, касаеща личните данни на лицата,

наети от ответника, да извършват посочените медицински дейности, а до такава, дали същите отговорят на изискванията на закона. Както бе посочено и по-горе, заключението, с което се определя медицинската пригодност на лицето да изпълнява конкретни професионални задължения в среда на йонизиращи лъчения, се издава от лекар с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“. В ядрените централи, в които има създадено структурно звено по чл.64, ал.3, изр. 2^{po} ЗЗдр., се извършват и двата вида медицинско наблюдение – предварително и периодично, като в разпоредбата на чл.23, ал.1 от Наредба №11/2018г. е предвидено, че резултатите от медицинското наблюдение на работещия се събират в лично медицинско досие на лицето, съхранявано от НЦРРЗ, съответната РЗИ по чл.12, ал.2, или от лечебните заведения по чл.5, ал.2, или от структурното звено по чл.64, ал.3, изр. 2^{po} ЗЗдр., докато лицето навърши или би навършило 75-годишна възраст, но не по-малко от 30 години след приключване на трудовата дейност в среда на йонизиращи лъчения.

Настоящият решаващ състав смята, че дейността по извършване на медицинско наблюдение от структурни звена по чл.64, ал.3, изречение второ ЗЗдр. в ядрените централи, съобразно разписаните здравните норми и изискванията при работа в среда на йонизиращи лъчения и евентуалното установяване на нарушения на разпоредбите на закона, е от изключителен обществен интерес. При това по отношение на исканата информация е налице и надделяващ обществен интерес по смисъла на §1, т.6 ДР ЗДОИ, доколкото предоставянето и ще спомогне за повишаване на прозрачността и отчетността на задължения субект, пряко касаещо здравето и живота на хората, които работят в среда на йонизиращи лъчения и тяхната радиационна защита.

За пълнота на мотивите следва да се отбележи и това, че във всеки случай, отказът на основание чл.5 ЗДОИ, следва да бъде мотивиран с действително наличие от заплахата на националната сигурност, общественения ред, правата и доброто име на другите лица, народното здраве и моралът при осъществяването на правото на достъп до обществена информация. Не е достатъчно бланкетното цитиране на разпоредбата от закона.

По изложените доводи, решаващият състав на съда приема, че отказът обективиран в Писмо с рег. №1627/10.05.2024г. е незаконосъобразен и като такъв следва да бъде отменен, а преписката изпратена на изпълнителния директор на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД за ново произнасяне и предоставяне в пълен обем на търсената от жалбоподателката информация.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК във вр. с чл.40, ал.3 ЗДОИ, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{ти} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ ОТКАЗ обективиран в Писмо с рег. №1627/10.05.2024г. на изпълнителния директор на „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] за предоставяне на достъп до информация, поискана по Заявление за достъп до обществена информация с вх. №ВХ-ЗДОИ-11/26.04.2024г.

ИЗПРАЩА административната преписка на изпълнителния директор на „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД за ново произнасяне по същество и предоставяне на достъп до информацията поискана със Заявление с вх. №ВХ-ЗДОИ-11/26.04.2024г. на Д. Д. Н., в 7-дневен срок от съобщението за постановяване на настоящото съдебно решение.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване или протест.

СЪДИЯ

Боряна Петкова